

באדם מתיישב בהארץ. והנה אני אומרימסו נשמה שנתח כי שהורה היא אתה יצרת אתה נחמה, היינו דגם הנלוקים שבו אתה נפתח, בבירא עמיקתא שהיא עורה"ז החתורה, הנה גם בו הונשמה היא בבתי" שורה היא. ומה שירדה למטה הוא רק לתקן או את חלקו בעולם או את הגוף, או את הנה"ב, דהו ע"י עבודת הנשמה במעשה דיבור ומחשבה. והחלשותו זו בעניניו מחזיקה היא בבתי" ריח בלבד. כי גם מחשבה נחשבת כמעשה לגבי הנשמה כמו שהיא למעלה, וע"ד מה שלמעלה נשמית אצלו יה"א. ומהו מוכן גם בהנשמה, ומאן כעשי' גמתי אצלו יה"א. ומשעל זה הי' כל עבודת האדם דנפח מתוכי' נפחיו. ומשעל זה הי' כל עבודת האדם במחזיקו"מ נקרא בשם ליתו' ל' בל' כי איזו מהות הנשמה אלא רק לבוש בלבד, בחי ריחא דלבושיוכו"ס. וזהו ענין המרגלים ששלה יהושע לתור את יריחו, היינו הרגול (וההכנה) בהעבודה דקיום החומ"צ במחזיקו"מ. ומשעל זה הי' כי בציוני' ה', כי עבודה זו היא מצות ה' לכא"א מישראל. וענינו כיבוש הארץ כולה בעבודת ה' היא העבודה באהבה ולראוה, כי ארץ היינו/שמצה/ לעשות וצון קונה, היינו הרצון דעצם מהות הנשמה, ומשעל זה נקרא ארץ נושבת היינו/שמצה/ נמצא בו כולו בהחלשותו ומבאר בלקו"מ, דענינו זה, אי אפשר אלא בבחי' שמה ואינו שור לכל נפש, וי"ל שזהו ע"ד המבואר בתנאים ששל אהר"י נאמר, הנשמות לה' אלקינו, לכל חד לפום מה דמשער בלבי, ג' משא"כ כל חומ"צ הן הנגלות לנו ולבנינו לעשות כו"ס, וזהו שאמרו לדעת' אני איני מצוה אותך.

והנה -

- (13) נאלקי נצור. (14) ראה תניא פלי"ז (מח, ב).
- ובכ"מ. (15) החלים קד, כד. (16) תניא פ"ב בהגהה.
- שעריה"א פ"ט (פו, ב). דרמ"צ נבי, א. ובכ"מ. (17) הובא בתניא רפ"ב. (18) ראה זח"ג קפו, א. הובא בלקו"מ שם, ד. ובאור"ה שם. (19) כ"ר פ"ה, ז. וראה תו"א א, ג. ואילך. ובכ"מ. (20) שם נב, א. וראה אורה"ח שם ע' חלס. חמג. (21) רפ"ד. (22) נצבים כש, כה. (23) זח"א קג, וראה חקיקאה ב.

הנחת הת' בלתי מוגה

וישלה יהושע בו נוו מן השמים שנים אנשים מרגלים חרש

לאמר לכו ראו את הארץ (1) וירחו, וידוע הדיוק בזה (בלקו"מ ד"ה זה) מדוע נשתנו המרגלים דיהושע מהמרגלים דמשע, דהמרגלים דמשע הלכו לתור את הארץ הוא ת' פוסא על זה בנגב ועליתם את ההר גו', וכל וישונו מתור הארץ מקץ ארבעים יום, והאר"ש עה"ש פרסה על ארבע מאות פרסה היא ומהלך אדם בנינוני עשרה פרסאות ליום הרי מהלך ארבעים יום מן המורה למערב וכו', משא"כ המרגלים דיהושע הלכו לתור רק את יריחו. ואף שיריחו היא מנועלה של ארץ ישראל והיו בה מכל ו' האומות, כמ"ש החתי והאמורי גו' כל בעלי יריחו גו', מ"מ עדיין אי"ם מדוע נשתנו מהמרגלים דמשע. גם צריך להבין, והנה בודאי לא עשה יהושע מדעת את שילוח המרגלים רק שהשי"ת ציווהו על כך, ובמרגלים ששלה משע כתיבי שילה לך, ואמרו רז"ל, לדעת' אני איני מצוה אותך, וצריך להבין ההפך בנינים, דהמרגלים דיהושע היו ע"פ ציווי' ה' והמרגלים של משע היו מדעתו דוקא.

(3) והנה התורה היא נצחית, ומהו מוכן, דב' הענינים,

שילוח המרגלים דמשע ושלוח המרגלים דיהושע, שניהם ישנם בעבודת האדם בכל עתו. והענין הוא, דהנה יריחו הוא מלשון ריחתי, דענין הריח הוא שאין הדבר עצמו נמצא בו אלא רק הריח בלבד. משא"כ ארץ נושבת שכל האדם -

- (1) יהושע ב, א. (2) שלה נא, ג. וראה אורה"ח שם ע' חלס ואילך. (3) פרשתנו יג, יז. (4) שם כה. (5) ראה במדב"ר פס"ו, טו. תנחומא בהעלותך י. (6) יהושע כד, יא. (7) ר"פ שלה. (8) סוטה לד, ב. במדב"ר פס"ז, ח. תנחומא שלה ד"ה. הובא בפרש"י שם. (9) תניא רפ"ז, ט. (10) ראה אורה"ח שם ע' חמג. (11) בהבא לקמן - ראה לקו"מ שם ואילך, אורה"ח שם ע' חמג. וראה שם שופטים ע' חמסד. (12) ראה גם פרש"י עה"פ מ"ב כ, יג. הובא באורה"ח שם ע' חמג. (12א) לי הכתוב - בשלה טז, לה. חמג.

זה ביחודי סגולה כו'. ופע"ז יש לומר בענינו, שפעל זה במרגלים שהם היו נשיאי המטות, יחיד סגולה, ועד"ז בעבודת הצדקים בכלל. אמנם ארז"לס פני משה לפני ומה לפני יהושע לפני לבנה, שיהושע הי' בבחי' לבנה בלבד לגבי משה, ולפיכך היו המרגלים דיהושע בעיקר בשביל ירידת משה בבחי' ריח, היינו העבודה דקיום החורה ומצוותי' במצוותי' שז' כולל גם האהורי' המביאים לידי מעשה (כנ"ל מתנוא^{25א}). וע"ז מבווא בתניא בשער הספר, שקרוב אליו הדבר מאד בפין ובלבבך לעשותו, היינו שהעבודה בבחי' מצוותי' היא בבחי' קרבן מאד, והוא ע"י ציווי ונתינתה כה מלמלה (כנ"ל ששילוח המרגלים דיהושע הי' ע"פ הציווי), כסיום לשון השער, לבאר איך הוא קרוב כו' בעזרת השם יתברך.

5) וע"י העבודה בקיום התומ"צ במחד"ם בחלית השלימות, ובפרט ע"י הציווי והעזר והסיוע ונתינת כח של רבתינו נשיאינו, נבוא בקרב ממש לקיום היעוד דכרובו ארץ ישראל ברוחניות (מאד דא אי"א) ובגשמיות ויחרי מו', דאז יהי' כ"י ירחיב ה' את גבולך³³, גם ארץ קרני קניזי וקדמונא³⁴. ועל פי המבוא בדה"א אל חזר את מוא לאדמור' האמצעית³⁵, יש לומר שהעבודה דכ"י אומות היא ע"ד העבודה במחד"ם, ולע"ל יהי' גם ככבוש שאר ג' הארצות, שזו ענין עבודת הצדקים (אהורי' חנ"ל). ובפרט ע"י שהעבודה היא מתוך זריזות (זריזין מקדימי³⁶) באופן דאחישות, ובלשון הרמב"ם מיד הו' נגאלין, נגאלה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו.

- 30) ב"ב עה, א. זח"א כה, א. ובכ"מ. 31) נצבים ל, יד. 32) פתגם אדמו"ר הצ"צ - לקו"ש ח"ב ע' 621. ח"י, ע' 3. 33) ראה יב, כ. 34) ראה ב"ר פמ"ד, כג. ירושלמי קידושין פ"א ה"ח. ב"ב נו, א. 35) ע' 6 ואילך. 36) פסחים ד, א. ובכ"מ. 37) ישעי' ס, כב. סנהדרין צח, א. 38) הל' תשובה פ"ז ה"ה.

הנחת ה' בלתי מוגה

4) והנה על ענין זה (העבודה דאהורי' שעלי' אמרו, אני איני מצוה אותך), כותב כ"ק אדמו"ר הצ"צ בהגהה בלקו"ש : ועיי' בס"ב פרק י"ד. ע"ל. ויש לומר, שבציון זה מיינס כ"ק אדמו"ר הצ"צ קושיא גדולה בענין זה. דלכאורה אינו מובן, איך אפי"ל שהעבודה דאהורי' אינה אלא בבחי' משה, ולא הי' ציווי ע"ז לכל אדם, והרי על כל עבודה האדם אמרו²⁴ ליה פולחנה כפולחנה דרהימנות. ואף שיי"ל שבכל אדם האהבה אינה בשלמות, ומ"מ הרי מבווא בתנוא^{25א} שהאהבה היא שיש כל רמיה מ"ע, והיראה היא שיש כל סס"ה ל"ח, וא"כ אי אפשר שעבודה האדם בקיום רמיה מ"ע ושס"ה מל"ח במחד"ם תהי'. בשלמות ב"ל הקדמת האהורי', וא"כ איך אפי"ל שלא הי' ציווי ע"ז. ויש לומר, שהירוף קושיא זו מוכן מציון הצ"צ לתניא פיל"ד, ולס מבווא שמדח' הבנינוני שהיא מדח' כל אדם ואחרי' כל אדם ימסור, היא העבודה במחד"ם, אבל שלמות העבודה שהיא בבחי' צדיק הרי איך לאדם משפט הבחירה ע"ז, רק שמשבעין אותה תהי' צדיק²⁶ שהוא יעשה את שלו וכולל הא"י ואולי יערה עליו כו'. והיינו, שהעבודה דאהורי' המבוואת בלקו"ש כאן היא עבודת הצדיק שהוא מואס ברע ממש, וע"ז אפ"ל שזוהי רק בבחי' משה רבינו כו'.

2) רבוה יובן ההפך בין המרגלים דמשה והמרגלים דיהושע, דמשה של מרגלים בשביל העבודה במח"צ צדיקים, והיינו שזו מצד בחי' משה לזכות, לעזר שהרי דורו של משה הי' דור דעה כידוע²⁷, וע"ד המבוא במ"א²⁸ שמשה רבינו רצה לפעול בישראל שתהי' בהם העבודה בבחי' רא"י (ועל זה התפלל בחושם דכ"י), ואח"כ כשראה שלא יוכל לפעול זה בכל ישראל, אז אמר²⁹ ועתה ישראל שמע גו', שתהי' העבודה בבחי' שמיעה. אבל אפי"כ פעל זה -

24) ראה זח"ב נה, ב. ח"ג רסז, א. לקו"ש שלח מב, ג. ובכ"מ. 25) פ"ד (ת, א). 26) נדה ל, ב. 27) זח"ב סב, ב. במדב"ר פ"י"ט, ג. תנחומא חוקת ו'. לקו"ש שלח לו, ב. 28) לקו"ש ואחזקו ב, ד ואילך. אוה"ת שם ע' נח ואילך. 29) ואחזקו ד, א.

הנחת ה' בלתי מוגה

106